

Handig in postzegeltuin

Predator-stobbenfrees

Het Engelse merk Predator bouwt sinds 2003 zelfrijdende stobbenfreesen op een rupsonderstel. Vooral in kleine tuinen komt de machine goed tot haar recht. Desnoods kun je met de smalle machine door de gang naar de achtertuin rijden. Predator heeft inmiddels een uitgebreid aanbod.

Predator startte in 2000 met de constructie van houtversnipperaars in het Verenigd Koninkrijk. Drie jaar later volgde de eerste stobbenfrees. Ufkes Greentec uit Drachten haalt de machines sinds 2004 naar Nederland. Het stobbenfreesenprogramma van Predator telt inmiddels vier modellen met motorvermogens van 20,5 tot 48 kW (28 tot 65 pk). Allemaal staan ze op een rupsonderstel. Daar staat de X voor. De RX-modellen worden radiografisch bestuurd. Op de kleinere modellen monteert de fabrikant een benzinemotor van Honda, Kohler of Lombardini. De twee zwaarste modellen hebben standaard een Hatz-dieselmotor. Importeur Ufkes verkoopt in Nederland vooral het model 50RX. De Predator 50RX is het enige model met een variabele spoorbreedte. Met een druk op de knop is die instelbaar van 77,5 tot 117,5 cm.

Bij de foto's 1 - 4

- [1] Het 56 cm freeswiel kan 150 cm zijwaarts zwenken, 60 cm omhoog en 38 cm naar beneden. De hydraulische aandrijving vergt nauwelijks onderhoud.
- [2] Het freeswiel is uitgerust met acht zogenoemde Multitip-tanden. De beitels zijn met één bout bevestigd en binnen enkele seconden los te halen. De vervangingskosten zijn laag.
- [3] De rupsen zijn hydraulisch in spoorbreedte verstelbaar. Op hun smalst passen ze onder de machine en is de machine 78 cm breed en kan zij door een gang in een huis.
- [4] De bediening komt van Scanreco. De flippers werken zeer gebruiksvriendelijk. Ook de reactiesnelheid is instelbaar.

Predator 50RX	
Motor	Hatz diesel 36,7 kW (50 pk)
Freeswiel	56 cm met 8 freestanden
Afmetingen	274x78x145 cm
Spoorbreedte	77,5 tot 117,5 cm
Gewicht	1.500 kg
Reikwijdte freeswiel	150 cm zijwaarts, 60 cm hoogte en 38 cm diepte
Bediening	Handbediend of Scanreco G2B radiografisch
Prijs	Op aanvraag

Ervaringen van gebruikers

Iwan van der Meer, eigenaar van hoveniersbedrijf Fraxinus uit het Friese Langezwaag, kocht vorig jaar een Predator 50. Inmiddels heeft de machine 120 uur gedraaid.

Iwan van der Meer

"Voorheen hadden we een kleine machine op wielen die je handmatig moest verrijden. Maar daarmee kon je geen capaciteit halen. Een smalle machine die je radiografisch kunt bedienen waren dus de eisen. Bij handbediening sta je achter de machine en zie je het freeswiel niet. Met de afstandsbediening heb je een perfect zicht op het werk. Omdat het wiel hydraulisch wordt aangedreven moet je goed opletten hoe je begint. Anders riskeer je dat de hydromotor tegen de stobbe komt, waardoor slangen beschadigd kunnen raken." Fraxinus richt zich speciaal op de kleine ruimtes. Bij iemand door de garage of gangpad is geen probleem. Stobben tot ruim een meter vreet de machine probleemloos weg. "Er is wel eens een enkele beet afgebroken door een stuk beton of een stalen pijp. Maar het wisselen gaat met de luchtsleutel gemakkelijk. Meestal werk ik of een vaste collega met de machine. Naast het luchtfilter, op peil houden van de olie en smeren heb je er nauwelijks onderhoud aan."

Rapport

Bediening	9
Onderhoud	7
Prijs/kwaliteit	7

Sinds vier maanden werkt Gerard Aleven, van het gelijknamige boomverzorgingsbedrijf uit Zevenaar, met een Predator 50. De machine heeft een Carlton-stobbenfrees op wielen vervangen. Inmiddels staan er 50 uur op de klok.

Gerard Aleven

"Eigenlijk had ik een andere machine aangeschaft maar de levertijd was erg lang. Ik heb de Predator 50 geprobeerd. De hoge capaciteit gaf de doorslag", zegt Aleven. "Ook de radiografische bediening was een pre. Die laat zich gemakkelijk bedienen. Je kunt er iedereen mee wegsturen. Met zijn 78 cm kunnen we door huizen rijden en zelfs in kleine tuintjes komen." Bijzonder te spreken is Aleven over het *no-stress*-systeem. Dreigt de machine zich te verslikken, dan rijkt het wiel automatisch een stukje, om zich automatisch tegen de stobbe te drukken. Wel hoopt het freesafval zich snel op tussen het freeswiel en de machine. Een tweede persoon is nodig om de spaanders weg te scheppen. Ook de bereikbaarheid van de smeernippels op de hydrauliekcilinders mag van Aleven beter. "De machine draait nog met zijn originele beitels, ondanks dat we met keien en stenen te maken hebben", aldus Aleven. "Voor een kleine honderd euro vervang je alle beitels."

Rapport

Bediening	9
Onderhoud	9
Prijs/kwaliteit	9

Boomrooibedrijf Gebr. Peters uit Sint-Oedenrode werkt sinds dit jaar met een Predator 50-stobbenfrees. De machine vervangt een Holder-compacttrekker met stobbenfrees.

Jos Peters:

"Dankzij de geringe breedte kunnen we met de Predator overal komen. Ook was onze oude combinatie een stuk zwaarder en om insporing te voorkomen werkten we altijd met rijplaten", vertelt Jos Peters. "Als er bij een klus een kraan aanwezig is, hijsen we de machine de tuin in. Daarom hebben we zelf een beugel gemaakt met één hijssoog in plaats van de standaard vier stuks." Het boomrooibedrijf keek al enkele jaren uit naar een machine met hydraulische aandrijving. "Die kennen we van onze grote stobbenfrees achter de trekker. Door het stof en zand slijt een ketting of v-snaar aandrijving. De machine draait bij ons een paar honderd uur per jaar. Problemen hebben we nog niet gehad. De machine zou nog wat meer vermogen mogen hebben, zodat het frezen sneller gaat. Maar de zwaardere Predator 75 is 90 cm breed en viel daarom af. Als we de ruimte hebben, komen we met de trekker."

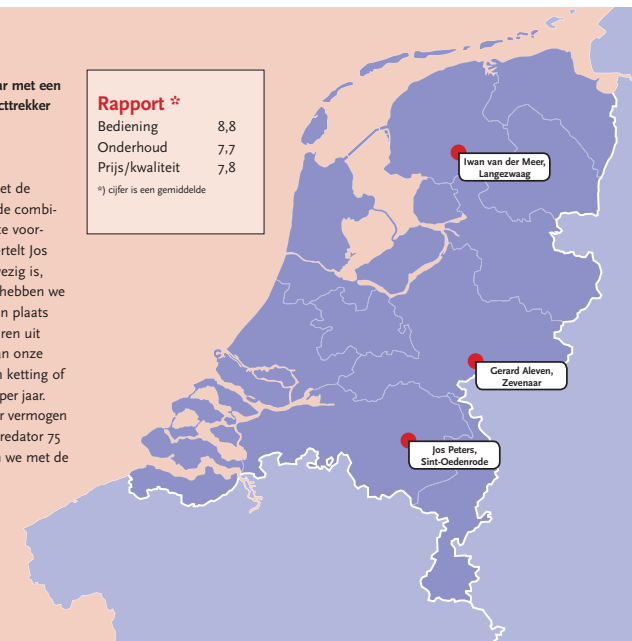
Rapport

Bediening	8,5
Onderhoud	7
Prijs/kwaliteit	7,5

Rapport *

Bediening	8,8
Onderhoud	7,7
Prijs/kwaliteit	7,8

*) cijfer is een gemiddelde

Op de smalste stand kan de machine probleemloos tot in de kleinste tuintjes komen. De buitenkant van de rupsen is ook meteen het breedste punt van de machine. Bij radiografische bediening krijg je een uitgebreide bedieningskast van Scanreco G2B. Deze stuurtechniek wordt vooral voor kranen gebruikt en staat als betrouwbaar bekend. Met een druk op de afstandbediening verschuif je het onderstel. Die loopt op onderhoudsvrije kunststof glijplaten.

Freoskop

Het freeswiel wordt hydraulisch aangedreven. Slijtage en onderhoud is daardoor beperkt. De machine heeft haar eigen gesloten hydraulisch systeem. Standaard zijn externe koppelingen gemonteerd, zodat ook andere apparatuur kan worden bediend. De arm waaraan het freeswiel is gemonteerd kan 75 cm naar links of rechts zwenken, de maximale freesdiepte bedraagt 38 cm en de maximale hoogte is 60 cm. Het frezen

gebeurt met een 56 cm diameter freeswiel. Die heeft acht zogenaamde Multi Tip-tanden. Deze tanden hebben vier Widea-punten met ruimte daartussen. Daardoor freest de machine agressiever. Verliest de machine één tand, bijvoorbeeld door een steen, dan kun je toch doorwerken. Elke tandplaat is met één inbusbout aan het wiel gemonteerd. Een wig bevestigt hem. Slaan de tanden krom, dan krijg je hem alsnog los. De tand zelf is niet vastgebouwd. De vervangingskosten zijn goed

te behappen. Voor nog geen 100 euro zijn alle tanden vervangen.

Op trailer

De Predator 50RX wordt door een 36,7 kW (50 pk) Hatz-viercilinderdieselmotor aangedreven. Die heeft een 30 liter brandstoftank, wat goed is voor een halve dag werk. Alle componenten zijn netjes weggewerkt in de machine. Dat helpt bij de compacte afmetingen. De stobbenfrees weegt 1.500 kilo. Je kunt hem gemakkelijk op een trailer achter de auto vervoeren. De motor start elektrisch. Bovenop zijn een zwaailicht en noodstop gemonteerd. De radiografische bediening werkt met flippers. Die zijn proportioneel gestuurd zodat je er zeer nauwkeurig mee kunt werken. Hendels op de machine zijn voor nood aanwezig. Het hydraulische systeem wordt door twee koelers gekoeld. Ten opzichte van zijn voorganger, het model 50R, worden de onderdelen en de olie minder heet. Dat verlengt ook de levensduur. Dankzij de rubberen rupsen raakt de ondergrond niet snel beschadigd. Op het gras spoort de machine weinig in maar, al moet je wel oppassen met draaien.

Naast stobbenfrees biedt de fabrikant de mogelijkheid om hem multifunctioneel in te zetten. Aan de voorzijde kan schuifblad worden gemonteerd om gefreesde gaten weer dicht te schuiven. Je kunt het schuifblad ook demonteren en in plaats daarvan een hydraulisch aangedreven mulcher of klepelbak monteren. Daarvoor is de machine voorzien van hydraulische ventielen.

De motor is gemonteerd in een zogeheten *silent pack*. Het motorcompartiment kun je het beste dagelijks reinigen, net als het voorfilter. De motor zelf vergt weinig onderhoud, net als het hydraulische systeem. De brandstoftank heeft geen meter. Hoewel Ufkes geen prijs voor de Predator wil opgeven, is de machine in aanschaf goed aan de prijs, menen de gebruikers. Maar de machine is wel compleet uitgerust met de hydraulisch aangedreven freoskop, de spoorbreedteverstelling, rupsen en een degelijke afstandsbediening. ■

Predator 50 RX in het kort

De Predator 50RX-stobbenfrees is een machine voor de professionele en veeleisende gebruiker. De machine zit doordacht in elkaar en heeft veel capaciteit. De hydraulische aandrijving vraagt weinig onderhoud. Alleen het doorsmeren kost even tijd.

Plus en min

- + No stress-bediening op freeswiel
- + Radiografische bediening is een genot
- + Breedte van 78 centimeter

- Smeernippels lastig bereikbaar
- Hydro aandrijving zit in de weg van freeswiel

De afstandsbediening is van Scanreco en die werkt erg gebruiksvriendelijk.

De accu van de afstandbediening leeg? Dan kun je de machine nog met hendels bedienen.

Je kunt de Predator onder meer uitrusten met een schuifblad of klepelmaaier.